

Eduskunta
Talousvaliokunta
Sähköpostilla: tav@eduskunta.fi

12.10.2017

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ydinenergilain muuttamisesta HE 93/2017 vp -
Talousvaliokunnan kuuleminen 13.10.2017, Peter Tuominen, Fortum Power and Heat Oy**

Fortum Power and Heat Oy:n lausunto

Fortum Power and Heat Oy (Fortum) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi hallituksen esityksestä laista ydinenergilain muuttamisesta. Fortum on 12.4.2017 toimittanut Työ- ja elinkeinoministeriölle lausunnon ko. lakiesityksen luonnoksesta.

Fortumin käsityksen mukaan ydinturvallisuusdirektiivin muuttamista koskevan direktiivin implementointi ja täytäntöönpano toteutuvat asianmukaisesti hallituksen esityksessä ydinenergilain muuttamiseksi. Fortumilla ei myöskään ole huomauttamista muihin täsmennyksiin tai painelaitteisiin liittyviin muutoksiin.

Fortum haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota 20 a §:ssä, ydinlaitoksen käytöstä poistaminen, esitettyyn tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eli poliittiseen harkintaan. Fortumin näkemyksen mukaan käytöstäpoistolupa poikkeaa luonteeltaan muista valtioneuvoston antamista ydinvoiman käyttöön liittyvistä pääluvista, kuten rakentamis- ja käyttöluvista. Ydinenergian käyttö on kielletty ilman YEL:n mukaista lupaa ja käytön on aina oltava yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Yhteiskunnan kokonaisedun harkinta on toiminnan hyötyjen ja haittojen vertailua, jolloin hyötyjen täytyy olla haittoja suuremmat. Tämä harkinta korostuu erityisesti valtioneuvoston periaatepäätöksen sekä ydinlaitoksen rakentamisluvan ja käyttöluvan kohdalla. Yhteiskunnan kokonaisetut otetaan siis huomioon niiden lupien harkinnassa, joilla myönnetään lupa harjoittaa ydinvoiman tuotantoa tai laajamittaista ydinjätteen loppusijoitusta.

Käytöstäpoistolupa on edellä mainittuihin lupiin verrattuna luonteeltaan täysin erilainen, muun muassa siksi, että käytöstäpoisto on osa jätehuoltovelvolliselle kuuluvaa huolehtimisvelvollisuutta, ja kysymys on toiminnan lopettamisesta. Käytöstäpoistoluvan tarkoituksena on varmistaa, että ydinlaitos poistetaan käytöstä hyväksytyyn käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti, turvallisesti ja ilman tarpeetonta viivytystä. Tällöin olisi luontevaa, että käytöstäpoistoluvan käsittelyssä käytettäisiin sidottua harkintaa, eikä tarkoituksenmukaisuusharkintaa. Lain perusteluista ei ilmene miksi on päädytty esittämään tarkoituksenmukaisuusharkintaa. Mielestämme maininta, että noudatetaan samaa menettelyä kuin muiden päälupien kohdalla, ei ole riittävä perustelu lain käytännön soveltamisen kannalta oleellisessa asiassa. Olemme lausunnoissamme esittäneet, että käytöstäpoistoluvan myöntäjä olisi työ- ja elinkeinoministeriö soveltaen sidottua harkintaa.

Mahdollinen käytöstäpoistolupaan liittyvä valtioneuvoston poliittinen tarkoituksenmukaisuusharkinta, esimerkiksi käytöstäpoistoluvan epäminen

12.10.2017

energiapoliittisista syistä, ei ole ongelmattonta myöskään perustuslain näkökulmasta. Luvanhaltijalla ei liene oikeutta valittaa valtioneuvoston päätöksestä asiaperustein, mikäli päätösharkinnassa on käytetty tarkoituksenmukaisuusharkintaa.

Fortum haluaa vielä kiinnittää huomiota siihen, että lainsäädäntöehdotuksen valmistelu on ollut pääasiallisesti toimivaa ja avointa ja pitää tärkeänä, että myös tulevaisuudessa ydinenergiain muutoksissa toimitaan vastaavalla tavalla.

Lisätietoja Peter Tuominen: peter.tuominen@fortum.com, puh. 050 4524760